

मन्यते धर्म एवेति स चाधर्मेण लिप्यते । अग्रयस्तस्य कुप्यन्ति शूद्रयेनिं स गच्छति ।

पितरश्च न तुष्यन्ति सह देवैर्विशेषतः । प्रायश्चित्तं तु यत्तत्र ब्रुवतस्तन्निबोध मे ।

यत् कृत्वा तु नरः सम्यक् सुखो भवति विज्वरः । गवां मूत्रपुरोषेण पयसा च घृतेन च ।

अग्निकार्यं व्यहं कुर्यान्निराहारः समाहितः । ततः संवत्सरे पूर्णे प्रतिगृह्णन्ति देवताः ।

ह्वयन्ति पितरस्यास्य आद्धकाल उपस्थिते । एव ह्यधर्मे धर्मश्च सरहस्यः प्रकीर्तितः ।

मर्त्यानां स्वर्गकामानां प्रेत्य स्वर्गसुखावहः ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि दानधर्मकथने अष्टाविंशत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १२८ ॥

॥ लोमश उवाच ॥ परदारेषु ये सक्ता अकृत्वा दारसंघं । निराशाः पितरस्तेषां आद्धकाले भवन्ति ते ।

परदाररतिर्यश्च यश्च बन्ध्यामुपासते । ब्रह्मस्त्वं हरते यश्च समरौषा भवन्ति ते ।

असम्भाष्या भवन्त्येते पितॄणां नात्र संग्रहः । देवताः पितरस्तेषां नाभिनन्दन्ति तद्विः ।

तस्मात्परस्य वै दारान् त्यजद्वन्ध्याश्च योषितं । ब्रह्मस्त्वं हि न हर्तव्यमात्मनो हितमिच्छता ।

श्रूयताञ्चापरं गुह्यं रहस्यं धर्मसंहितं । अद्धानेन कर्त्तव्यं गुरुणां वचनं सदा ।

द्वादश्यां पोर्णमास्याञ्च मासि मासि घृताक्षतं । ब्राह्मणेभ्यः प्रयच्छेत् तस्य पुण्यं निबोधत ।

सोमश्च बद्धते तेन समुद्रश्च महोदधिः । अश्वमेधचतुर्भागफलं सृजति वासवः ।

दानेनैतेन तेजस्वी वीर्यवांश्च भवेन्नरः । प्रीतश्च भगवान् सोम इष्टान् कामान् प्रयच्छति ।

श्रूयताञ्चापरो धर्मः सरहस्यो महाफलः । इमं कलियुगं प्राप्य मानुषाणां सुखावहः ।

कल्यमुत्याय यो मर्त्यः स्वातः शूक्लेन वाससा । तिलपात्रं प्रयच्छेत् ब्राह्मणेभ्यः समाहितः ।

तिलोदकं तु यो दद्यात् पितॄणां मधुना सह । दीपकं कृशरं चैव श्रूयतां तस्य यत्फलं ।

तिलपात्रे फलं प्राह भगवन् पाकशासनः । गोप्रदानञ्च यः कुर्याद्भूमिदानञ्च शाश्वतं ।

अग्निष्टोमश्च यो यज्ञं यजेत बज्रदक्षिणं । तिलपात्रं सदैवेन समं मन्यन्ति देवताः ।

तिलोदकं सदा आद्धे मन्यन्ते पितरोऽक्षयं । दीपे च कृशरे चैव प्रीयन्तेऽस्य पितामहाः ।

स्वर्गे च पितृलोके च पितृदेवाभिपूजितं । एवमेतन्मयोद्दिष्टम्विदुष्टं पुरातनं ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि लोमशरहस्ये ऊनत्रिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १२९ ॥

॥ भीष्म उवाच ॥ ततस्त्वृषिगणाः सर्वे पितरश्च सदेवताः । अरुन्धतीं तपोवृद्धामपृच्छन्त समाहिताः ।

॥ अरुन्धत्युवाच ॥ तपोवृद्धिर्मया प्राप्ता भवतां स्मरणेन वै । भवताञ्च प्रसादेन धर्मान् वक्ष्यामि शाश्वतान् ।

सगुह्यान् सरहस्याश्च तान् शृणुध्वमशेषतः । अद्धाने प्रयोक्तव्या यस्य शूद्रं तथा मनः ।

अअद्धानो मानी च ब्रह्महा गुरुतत्पगः । असम्भाष्या हि चत्वारो नैषां धर्मं प्रकाशयेत् ।

अहन्यहनि यो दद्यात् कपिलां द्वादशीः समाः । मासि मासि च सत्रेण यो यजेत सदा नरः ।

गवां शतसहस्रञ्च यो दद्याज्येष्ठपुष्करे । न तद्धर्मफलं तुल्यमतिथिर्यस्य तुष्यति ।

श्रूयताञ्चापरो धर्मो मनुष्याणां सुखावहः । अद्धानेन कर्त्तव्यः सरहस्यो महाफलः ।